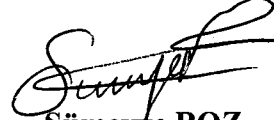

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

42469

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Akın GÜRLEK** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Hatay'ın Antakya ilçesinde yaşanan ve kamuoyuna yansıyan istismar davası, çocukların korunmasına yönelik sosyal hizmet mekanizmalarının işleyişine dair ciddi bir zafiyeti ortaya koymuştur. Sena Yakşan'ın 14 yaşından itibaren sistematik biçimde istismara maruz bırakıldığını ifade etmesi ve elinde somut deliller bulunduğunu belirtmesine rağmen adalet arayışının sonuçsuz kalması, yalnızca yargısal süreçleri değil çocuğu korumakla yükümlü idari ve sosyal mekanizmaları da tartışmaya açmıştır.

Çocuğun rızasından söz eden her yaklaşım istismarı meşrulaştırır. Bu nedenle çocuklara yönelik cinsel istismar vakalarında “rıza” kavramının dolaylı biçimde dahi gündeme gelmesi, çocuğun üstün yararı ilkesinin ihlal edildiğini göstermektedir.

Çocuk koruma sisteminin temel amacı, istismarın önlenmesi, erken tespit edilmesi ve mağdur çocuğun etkin biçimde korunmasıdır. Ancak söz konusu olayda istismarın uzun süre devam edebilmiş olması, çocuğun beyanlarının korunma mekanizmalarını harekete geçirecek şekilde değerlendirilmediğini ve riskin zamanında tespit edilemediğini göstermektedir.

Özellikle aile içi istismar vakalarında çocuğun bulunduğu sosyal çevre, bağımlılık ilişkileri ve baskı koşulları dikkate alınmadan yürütülen süreçler, çocuğun korunmasını değil istismarın görünmezleşmesini beraberinde getirmektedir. Bu durum, çocuk koruma sisteminin reaktif değil, proaktif işlemesi gerektiğini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Çocukların korunması, devletin en temel yükümlülüklerinden biridir. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi, çocukların sistematik biçimde risk altında bırakılması anlamına gelmektedir.

Bu nedenle söz konusu olayda çocuk koruma mekanizmalarının nasıl işletildiğinin, hangi aşamalarda devreye girmediğinin ve benzer vakaların önlenmesi için ne tür önlemler alındığının açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Bu bağlamda:

1. 18 yaş altındaki çocuklara yönelik cinsel istismar suçlarında “rıza” kavramının doğrudan ya da dolaylı biçimde değerlendirmeye dahil edilmesi, Türk Ceza Kanunu ve çocuk hakları ilkeleriyle açıkça çelişmektedir. Buna rağmen bu yönde verilen yargı kararlarına ilişkin Bakanlığınızın bir incelemesi bulunmakta mıdır?

2. Çocuğun rızasından söz eden yargı kararlarının çocuk istismarını fiilen meşrulaştırdığı yönündeki değerlendirmeler karşısında Bakanlığınızın resmi bir tutumu var mıdır?
3. Aile içi istismar vakalarında güç ilişkileri, baskı ve bağımlılık koşulları açık olmasına rağmen verilen beraat veya ceza indirimi kararlarına ilişkin Bakanlığınız herhangi bir denetim veya değerlendirme süreci yürütmekte midir?
4. Çocuk istismarı davalarında “rıza” kavramının karar gerekçelerinde yer almasının önüne geçilmesine yönelik herhangi bir yargı politikası veya rehber çalışma yürütülmekte midir?
5. Sena Yakşan dosyasında olduğu gibi, delil bulunduğu ifade edilen vakalarda verilen kararların gerekçelerinin çocuk hakları perspektifiyle incelenmesine yönelik bir mekanizma mevcut mudur?
6. Çocuk istismarı davalarında mağdur beyanının esas alınması gerektiğine ilişkin yerleşik ilkelere rağmen bu beyanların etkisizleştirilmesine yönelik yargı pratiğine ilişkin Bakanlığınızın bir değerlendirmesi var mıdır?
7. Son 10 yıl içinde çocuklara yönelik cinsel istismar davalarında beraat veya ceza indirimi ile sonuçlanan dosya sayısı kaçtır?
8. Hakim ve savcılara çocuk hakları, çocuk istismarı ve güç ilişkileri konusunda verilen eğitimlerin içeriğinde “rıza” kavramının sınırlarına ilişkin özel bir çerçeve bulunmakta mıdır?
9. Çocuklara yönelik cinsel suçlarda cezasızlık algısının güçlenmesine yol açan yargı kararlarına ilişkin Bakanlığınızın bir veri analizi veya politika çalışması var mıdır?
10. Çocuğa yönelik cinsel istismar suçlarında “rıza” tartışmasını ortadan kaldıracak ve çocuk haklarını açık biçimde güvence altına alacak yasal veya kurumsal düzenlemelere ilişkin Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır?